

Marie Terezie na Pražském hradě 1717–1780

Kaple sv. Kříže / Dvorní kaple na II. hradním nádvoří Vystavěna po roce 1753

Původně zde stávala velká, ale pouze přízemní hradní kuchyně. Pozdně barokní dvorní kaple sv. Kříže byla postavena stavitelem Anselmem Luragem, žákem Františka Maxmiliána Kaňky. Přehledné členění průčelí, velká okna a atika připomínaly jiné Kaňkovy stavby a byly blízké též tvorbě dvorního stavitele Nicola Pacassiho. Po sto letech od postavení kaple ji na přání posledního českého korunovaného krále Ferdinanda V. Dobrotivého do dnešní podoby upravil stavitel Karel Brust v letech 1852–1858. Zatímco její vnější podoba se změnila přidáním půlkruhové sakristie se sochami svatého Petra a Pavla od Emanuela Maxe a trojúhelného štítu, její interiéř členěný pilastry vysokého řádu naopak stále upomíná na dobu Marie Terezie. Hlavní oltář, původně navržený pražským rokokovým sochařem Ignácem Františkem Platzerem, nese rozměrný titulní obraz Ukřižovaného Krista od malíře Františka Antonína Palka z roku 1763. Po stranách umístěné postavy bíle štafírovaných klečících andělů jsou Platzerovou kvalitní prací z let 1761–1769. Další obrazy, tentokrát od malířova bratra Františka Xavera Palka, jsou na vedlejších oltářích. Na jednom oltáři obraz Svatého Víta a Svatého Václava a na druhém Svaté Terezie z Ávily a Svatého Františka Serafinského. Volba světců jistě nebyla náhodná, neboť se jedná o zemské ochránce i patrony Marie Terezie a Františka Štěpána Lotrinského.

